

Và số phận của Saigon đã được định đoạt trong vài phút của ngày 30 tháng T, trong khoảng từ 10 giờ 30 đến 11 giờ sáng....

L' Adieu A Saigon.

Jean Lartéguy

Theo Phạm Kim Vinh, “Vĩnh Biệt Sài Gòn là bài đoản tuyện của Jean Lartéguy chủ yếu quan thủ của, của Lartéguy theo dân, của nhà văn Lartéguy bởi niềm đam mê vì làn sóng khuyến khích lãng mạn của một thế giới hèn nhất trên tránh sự thất vọng của một Lartéguy phần lớn của mùa hè 1975.

Hơn thế nữa, Vĩnh biệt Sài Gòn chính là bài thú vị và cuốn hút của Jean Lartéguy.

**Tháo chốt kỹ thuật Sài Gòn trên nóc
cao của USAID dưới lòng Gia Long.AFP**

Sau hết, Vĩnh biệt Sài Gòn là bài tóm tắt của Lartéguy trích từ cái chết của hàng trăm ngàn người VN trong chiến tranh VN mà Lartéguy đã gián tiếp gây ra trong một thế giới khi đến với của một thế kỷ cũm bút lâu năm, quá nửa đời người còn ngu dốt để trở thành con mồi chính trị cho một chế độ nghĩa man rợ.”

Ta hãy đọc “lá thư tình” của Jean Lartéguy qua các trích đoạn từ bản dịch của Phạm Kim Vinh in hành năm 1979 tại California._

27/05/1975

Màn đêm váa buöng xuäng Saigon và khép kín luôn cá 25 năm cáa đäi tôi täi đäđ. Tôi đät chân đän Saigon län đäu tiên vào năm 1950. Tôi bä đäu i khäi thiên đäng y vào ngày 28 tháng Năm, 1975. Cái thành phä tä đäđ tôi bä xäa đäu i khäng còn cái tên Saigon näa. bây giä tên nó là Hä Chí Minh. Mäi ngày thành phä y läi càng thêm xa lä väi tôi. Tôi thäy khäng còn gä đä làm đäđ näa.

Còn thành phä kia, thành phä mà tôi häng yêu däu thì đä chät khi các xe tăng Nga chä các toán lính Bäc Viät phá tung cánh cáa sät cáa Dinh Täng thäng. Ba ngäi hoä tinh tä Hanoi täi, dáng nhä bé, mäc đäng phäc xanh, nón lá trên đäu, hông mang súng. Hä làm nhä vä đäc bän án träc xuät tôi vì nhäng “bài báo” cáa tôi. Hä khäng biät räng tôi đä quyät đänh sä đäp chuyän bay ngày mai và tôi khäng muän dùng đäng hän näa bên giäng mät ngäi chät. Tôi đä bät tay hä nhä bät tay nhäng ngäi làm xe đän sau khi hä đä làm xong bän phän.

Đäy khäng phäi là mät cuän sách. Có lä mät ngày nào đäđ, tôi sä viät cuän sách y. Đäy chä là läi vänh biät Saigon.

Ngày 26/04/1975

Đêm nay, đäng nhä Täng thäng Thiäu đä bay đi Đäi Loan..... Tä Courier D' Extrême Orient chäy dài 8 cät trang nhät: “Täng thäng Pháp Giscard D'Estaing nói chuyän đän thoäi väi đäi sä Pháp täi Saigon.”

Ngäi träng Pháp tuyên bä: “Hy väng mät giäi pháp chính trä vän còn có thä có đäđ c.”

Chä còn mät mình täng Däng vän Minh chäy y cuäc đäa chính trä täi Saigon. Nhäng vì Täng thäng Trän Vän Häng mäi cäm quyän đäc 5 ngày, do đä ông ta muän ngäi i ngäi cho đä mät tuän đä. Ngäi täng thäng đä nghä cho Minh Cä giä chäc Thä täng có toàn quyän, nhäng Minh Cä tä chäi.

Täng Kä, đäi thä bät hänh cäa Thiäu, viên phi công mäc bä đä phi hành huy hoàng tái xuät hiän. Ông ta ä đäu ra väy? Kä tuyên bä äng hä täng Minh. Theo ông ta thì cän có mät chính phä mäi đä läy läi lòng tin cäa dân và đä ra mät kä hoäch đä đät cuäc ngäng bän. Ông ta sä cùng väi mät sä täng lãnh, “nhäng viên täng giäi nhät cäa miän nam”, tìm cách än đänh tình hình quân sä.

Đänh tä phó thä täng (chäc đó là täng Trän Văn Đôn), kiêm täng träng quäc phòng đã ra nhäng biän pháp cäng quyät đä träng phät nhäng công dân nào tìm cách trän ra khäi näc.

Biän pháp nào bây giờ? Ai sä thi hành? Chäng còn gì näa. Quân sä thì räi loän và chính trä thì träng räng. Täng Đôn thì chäng có gì đä mät mát nhiäu. Sinh täi tänh Bordeaux, ông ta là dân Tây. Và mäc đäu ông ta đã đät giäy thông hành và đät cäp lon quân đäi Pháp đä làm đäp lòng ông Diäm và bà Nhu, nhäng ông ta biät là không thä mät cái quäc täch Pháp. Nhäng trò hä!

Tình hình quân sä tuyät väng. Ngäng i Mä di tän nhân viên và nhäng ngäng i Viät thân tín cäa hä mät cách thanh thän nhä thä hä có räng rãi ngày giờ.

Cäm thäy bängäng i Mä bä räi, ngäng i dân nam Viät Nam và nhät là ngäng i dân Saigon, theo linh tính, häng vängäng i Pháp... ä khäp näi cä Pháp bät đäu bay. Ngäng i ta sän mäu cä Pháp trên mái nhà, träng cäa tiäm. Đäi väi các tä báo còn phát hành, ngäng i ta gäi cäng sän là phía bên kia và ngäng i ta đành hy väng mät cuäc ngäng bän.

Tôi nhäu väi mät đäi tá VN, träng cä phäc vä täi mät đän vä nhäy dù, bây giờ phä trách báo chí täi bä Täng tham mäu. Tôi häi:

“Ngày mai, ông làm gì? Chúng ta có thä gäp nhau đäc không?”

“Tôi bän läm, không thä gäp ông. Tôi phäi lo đä đäá con tôi đi ngoäi quäc.”

Chính ra là ông lo chuyện đi c̣a ông.

Đ̣ng tḥi ṿi chuỵn nḥu whisky đ̣ nói chuỵn ḷp chịn khu, ông ta chuỵn ḅ chuỵn.

.....

Ngày 27/04/1975

3 giờ 30 sáng. Tôi tḥc gịc vì nḥng trái họ tịn ṇ làm rung chuỵn thành pḥ. Ṃt trái ṇ quá gịn. Tôi không tḥ ng̣ ḷi đ̣c.

Trong bụi sáng ngày 27 tháng Ṭ này, tin ṭc đ̣a ṿ càng ngày càng ṭi ṭ. Ṣ đoàn 18 gị Xuân Ḷc đã pḥi rút và ḅ tan rã. Ṣ đoàn 5 cũng ṿy. Đ̣ ḅo ṿ Saigon, cḥ còn có ṃt ṣ đoàn, vài đ̣n ṿ Dù... và ṃt ṣ lính ṭ ṿ chịn đ̣u Ḥ Nai. Qục ḥi nhóm ṭ sáng nay. Tḥo lụn 10 gị, nḥ nḥng đ̣ ṛi xác nḥn tín nhịm Ṭng Tḥng Tṛn Văn Ḥng, ṃi ông ta ṇ u c̣n, cḥ đ̣nh ṃt nhân ṿt đ̣ thay tḥ ông đ̣t ṭi “ṃt nhịm ṿ hoà bình trong danh đ̣ và trong pḥm cách và ṿi ṣ cḥp thụn c̣a Qục Ḥi”.... Nhân ṿt ṭy cḥ có tḥ là Đ̣ng Văn Minh. Danh đ̣ và pḥm cách đáng ḳ g̣i khi c̣ng quân đã ̣ c̣a ng̣ Saigon.

Các ṭng trình bày tình hình. Có ṃt ṭng Cao Văn Viên, ṭng tham ṃu tṛng, Tṛn Văn Đôn, ṭng tṛng qục phòng, ông ṭng tṛn Saigon và ông ṭ ḷnh c̣nh sát. Ṭt c̣ đ̣u nói ṛng đã ḥt c̣ ṛi, ṛng nḥng đ̣n ṿ cụi cùng đã ḅ bao vây và cḥy tan nát, ṛng c̣n pḥi tḥng thuỵt ṿi ḅt c̣ giá nào và tḥt ṣm. Nḥng Qục ḥi ḷi không cḥu nḥn Minh C̣ vì ông ta không pḥi là ng̣i c̣a ḅn ḥ. Tṛn Văn Đôn ḷi can thịp ḷn ṇa. Anh chàng dân Tây ̣ x̣ Bordeaux ̣y gị vai trò phát ngôn cho ṇc Pháp và bênh ṿc chính sách c̣a đ̣i ṣ Pháp Mérillon. Đôn ṛt gịn bó ṿi viên đ̣i ṣ ̣y.

Đôn tḥng. Toàn quỵn đ̣c trao cho ṭng Minh. TT Ḥng cḥng cây g̣y ṛi gḥ. Đã gịn nḥ mù, ông ṿp pḥi ṃt ḅc tḥm.

Vĩnh biệt Sài Gòn

Tác Giả: Jean Lartéguy

Chúa Nhật, 03 Tháng 4 Năm 2011 12:14

Minh cùng với Vũ Văn Mậu ở trong nhà để chờ sự sắp xếp chính phủ. Sau cùng, giữa chúng ta Minh đã đi làm, nhưng đã trở quá rồi. Trở cho Việt Nam, trở cho nước Pháp và nước Pháp đã gây thiệt hại nhưng cũng có thể đóng vai trò trung gian qua Minh.

Trước khi đi ngủ, tôi đọc một số báo Việt Nam bằng Pháp ngữ. Có lúc, tôi thấy cảm thấy đau lòng. Tôi nhìn thấy những bài dài tám cột: “VN Cộng Hoà sẽ không bao giờ đưa hàng chúng ta đến đâu, quân đội vẫn còn đó và vẫn còn sống hàng triệu người dân... Tôi nghĩ Nguyễn Cao Kỳ đã tuyên bố trong một cuộc mít tinh quy tụ 10,000 người rằng các lực lượng của VNCH vẫn còn mạnh mẽ và sẽ mang lại hòa bình trong danh dự cho xứ sở.”

Tôi Chính Luận: “Không có chuyện những người đưa hàng.”

Đêm sẽ còn dài.

Ngày 28/04/1975

Thật là một cuộc Minh Chứng cũng là một sự kiện chính phủ của ông ta. Thật ra thì cái chính phủ này chỉ có hai người: Ông Nguyễn Văn Huyền, một người Công giáo ôn hòa, sẽ là Phó Tổng thống và ông Vũ Văn Mậu, người sĩ theo đạo Phật, sáng lập viên của Mặt Trận Hoà Giải, sẽ là Thủ tướng.

Trở quá rồi. MTGP về Paris cho biệt (đồng nghĩa với cái Mặt Trận này chỉ có ở Paris) sẽ không nói chuyện với chính phủ của tổng thống Minh.

Sáng nay Saigon sao yên tĩnh !

Nhiều người sẽ cảm thấy Lữ đoàn Dù đang bố trí trong thành phố, sau các bước tiếp theo. Những người lính này không chán nản, không tuyệt vọng. Họ bình thường đi ngủ như lúc thao dượt. Đôi khi họ cười vui vẻ và chuyện cho nhau những chai coca. Những họ không nuôi một ý tưởng nào về sự phân chia họ hoặc về kết quả của trận đánh cuối cùng này. Tôi có cảm tưởng họ quyết định đánh đến cùng và quyết định như sẽ tiếp cận đến những người dân của Saigon. Và

Vĩnh biệt t Sài Gòn

Tác Giả: Jean Lartéguy

Chúa Nhật, 03 Tháng 4 Năm 2011 12:14

h n v n còn gi đ c các c p ch huy c a h . M t trong nh ng c p ch huy y là m t đ i tá, trông dáng m t m i và tuy t v ng. Tôi đã t ng cùng ông ta và vài ng i b n ăn T t năm 1971. Lúc đó ông bi t là s p tham đ cu c hành quân v t biên gi i Lào đ c t đ ng mòn H Chí Minh và ngay t i hôm đó, ông ta đã không nuôi o t ng v k t qu tr n đánh.

Ông đ a cho tôi m t h p la-de. Tôi h i:

« Tình th ra sao? »

« Chúng tôi s chi n đ u và có l , chúng tôi là nh ng ng i cu i cùng còn chi n đ u. Nên nói rõ là chúng tôi ch t không ph i vì Thi u, vì H ng hay vì Minh. Thi u là đ b , H ng là bù nhìn, còn Minh là k quá m m y u, c đ ng m t ch mà ph ng ph u, thay vì dùng s c m nh đ l t đ Thi u.... Nh ng k s p t i s không đ cho chúng tôi suy nghĩ theo ý riêng....Nh ng con cá b đã chu n r i. Chúng tôi là cá nh nên k t trong r ... »

Tân S n Nh t cháy. Biên Hoà th t th . L a cháy l n, sánh r c ban đêm.

Cu i cùng vào lúc 22 gi 51, l nh di t n b ng tr c thẳng đ c ban ra. Âm hi u là Option 4.

T i M b tr ng qu c phòng Schlesinger nhân đ p này ca ng i quân l c M : « i chi n tr ng, các b n là nh ng ng i chi n th ng, các b n đã r i sa tr ng trong danh đ . Việt Nam s p đ vì nh ng áp l c n ng t bên ngoài, nh ng các l c l ng M đã cho VN m t c h i ph i chng đ s ng sót. » Kissinger thì nói: « Chúng tôi hy v ng ng i B c Vi t s không tìm m t gi i pháp tuy t đ i b ng ph ng ti n quân s . H đã đ i thái đ , và chúng tôi v n không hi u t i sao. »

C n h p h i c a Saigon b t đ u. Sau bao nhiêu, bao nhiêu ngày n a nó m i ch t?

Ngày 29/04/1975

Vĩnh biệt Sài Gòn

Tác Giả: Jean Lartéguy

Chúa Nhật, 03 Tháng 4 Năm 2011 12:14

Giới nghiêm trong 24 giờ để người Mỹ di tản sang người Mỹ sau chốt (chợ ng m t ngàn người) và hàng chợ ngàn người VN để người Mỹ mua hàng cho đi theo.

Cuộc bàn giao quy định hành ngày hôm qua: tôi mua màn hát bài về người....

Trở về thẳng không ngừng đáp xuống và cắt cánh tôi sang quán M. Trở về cửa sổ quán, người Mỹ và mua sắm người Việt để họ chọn mua vật bán xe hơi của họ cho người người bán hàng xâu xé. Có cửa trăm cửa ngàn đang xô nhau trở về cửa sổ có lính Thu quân Lữ đoàn chỉn chỉnh canh giữ. Mua người đàn bà khóc trong khi nhieu người mua chiếc Mercedes của bà. Bà ta cười nói đi nói tôi: “Thế mà tôi nó mua sắm cho chúng tôi đi.”...

11 giờ chúng tôi lái xe tới Tân Cảng.

Thời tiết càng lúc càng nóng. Đàn ông, đàn bà, trẻ con mình đứng buồn, chui qua hàng rào gỗ có mua kem gai... Họ tôi buồn đứng chui vào hàng kho hàng M. Các bà già răng đen bắt đầu người xôm, dẫm bán hàng món hàng vớ a mua và để, bán để lấy hàng để giyy bán nay trở thành vô dụng!...

Một phái đoàn chính phủ do phó TT Nguyễn Văn Huyền đứng đầu (ông để Minh Cảnh y tách thủ ng thuyết) đã tới trở về hàng rào kem gai căn cứ Tân Sơn Nhứt. Bên cửa ng sơn không tiếp. Chúng không mua bán cái nữa: chúng chỉ nhìn sang để hàng vô dụng kiển.

Graham Martin đến thăm xã giao đến Pháp. Lý do chính là để biệt. Và để ng đến Pháp món quà M: chiếc xe Cadillac màu đen. Đến Pháp có để hàng cửa đến món quà y nữa. Người Martin mãi tới 3 giờ 30 sáng hôm sau mới ra đi, sau khi bắt để hàng kiển tại ho: tại ho vì chính sách của ông ta, tại ho cho VN.

Nguyễn Cao Kỳ, con người chỉ trở về “đánh tôi cùng” cũng ra đi trên chiếc trở về riêng của ông ta. Ông ta người rửa Thiệu vì ít ra, khi chuồn, Thiệu cũng còn có thời gian mang theo nhieu hành lý.

Súng bắn kh&#p n&#i.

Đêm ch&#t Sài Gòn là đêm điên loạn. Chung quanh thành phố nh&#ng cây xăng bốc cháy, khi đ&#n n&# tung. Lúc đáp xuống các mái nhà, tr&#c thẳng m&# đèn chi&#u trông như đôi mắt c&#a nh&#ng qu&#i v&#t g&#m ghi&#c đang tìm m&#i.

Tù nhân chính tr&# đã đ&#c tr&# t&# do. Tù th&#ng ph&#m cũng nhân đ&#p này tr&#n luôn. Họ ch&# c&#n cúỉ xuống thì s&# l&#m đ&#c ngay m&#t vài cây súng. Và nh&#ng ph&#n t&# ghê g&#m y&# đã t&# võ trang cùng mình....

Sài Gòn không h&#p h&#i. Sau khi đã trút h&#t ch&#t li&#u, Sài Gòn đang r&#y ch&#t trong th&#i nát, gi&#a các đám cháy và c&#p bóc. Nh&#ng k&# may m&#n đã chu&#n nh&# các tr&#c thẳng c&#a M&#. Nh&#ng ng&#i khác thì lo tr&#n. Có nh&#ng ng&#i thi&#u não t&# Tân S&#n Nh&#t tr&# v&#. Đó là n&#i l&#i b&# ho&# ti&#n r&#t vào....

Và chúng tôi, nh&#ng nhân ch&#ng b&# bó tay, ph&#n u&#t. Chúng tôi là nh&#ng ng&#i đã t&#ng yêu đ&#u thành phố này mà ch&#ng làm đ&#c gì đ&# giúp nó. Sài Gòn b&#t đ&#u s&#m h&#i vì nh&#ng s&# m&#t tr&#t t&#, vì s&# a ki&#m ch&#c, vì nh&#ng quán r&#u, nh&#ng đ&#m, vì nh&#ng s&#ng b&#c, vì nh&#ng đêm điên loạn, vì nh&#ng c&#n mê. Và cũng vì nh&#ng lúc say mê c&#a tri&#m n&# và c&#a nhi&#t tình. Và cái tình th&#n đ&#c l&#p đã t&#ng đôi khi bi&#n cái thành phố này thành m&#t n&# chúa c&#a t&# do.

Vì Sài Gòn đã b&# k&#t án t&# hình.

Chúng tôi v&#a đ&#c bi&#t tin y&#. Đài phát thanh c&#a MTGP nghe đ&#c Tân Gia Ba tuyên b&# r&#ng tên c&#a Sài Gòn t&# nay là H&# Chí Minh. Tên c&#a m&#t ng&#i ch&#t. Cái tên y&# không thích h&#p v&#i thành phố này.

Tôi tr&# v&# phòng. Đ&#i bác 130 ly đã im ti&#ng. Và họ ti&#n không n&# n&#a. Nh&#ng còn em nh&# kia đang làm gì? Em đang t&#m trong v&#ng n&#c l&#y l&# đ&#ng, em nh&#p b&#n v&#i nh&#ng tr&# em tr&#n tru&#ng khác, gi&#n ch&#i đ&#c theo nh&#ng b&#c t&#ng c&#a khách s&#n, gi&#ng nh&# nh&#ng con mèo hoang.

Ngày 30/04/1975

Graham Martin và nhßng cßng sß viên cußi cùng đã dùng trßc thăng tßi mßu hßm Blue Ridge đang ß ngoài khßi, cách Vũng Tßu 30 cây sß.

Mßt mßi và sßu thßm, ông ta tß chßi mßi lßi tuyên bß và chui vào phòng riêng. Ông ta còn không mang theo nßi đßc lá cß Mß nhß đßi sß Mß tßi Nam Vang đã làm. Martin bß lßi cß tßm hình chßp cßa gia đình Nixon có chß ký cßa Nixon tßng.

TT Ford: “Cußc di tßn đã chßm đßt... Cußc hành quân này đã khép kín mßt chßng trong lßch sß Mß.” Henry Kissinger thì cho rßng đây là “mßt thành công”: di tßn đßc 950 ngßi Mß và đßa đi 5,800 ngßi Vißt.

Lúc này là 10 giß 15 sáng. Tßng Minh đßc lßi kêu gßi đßu hàng vô đißu kißn trên đài Saigon....

11 giß 30, Long, mßt đßi tá cßnh sát tß bßn vß sß trßc bßc tßng Thuß Quân Lßc Chißn đßi đißn trß sß Hß vißn. Ông nßm sóng sßt, chißc nón kßt có hoa lá bßc đßt trên ngßc. Máu và óc chßy tß bên tai trái ra. Ông vßn còn thß. Lúc ßy có tißng sß sß cßa máy quay phim và máy chßp hình. Mßt lát sau, ông tßt thß tßi bßnh vißn Grall.

12 giß 5 phút, mßt xe jeep chßy tßi đßng Catinat, trên xe cßm lá cß VC lßn, trong khi nhißu xe tăng tßi chißm Dinh Đßc Lßp. Cß VC đßc trßng lên trßc tißn đßnh. Mßt chißc T-54 húc tung cánh cßa sßt vì ngßi ta chßm mß cßa, rßi bßn mßt phát đßi bác và vài tràng súng đßi liên đß thß oai. 14 xe tăng khác theo sau, pháo tháp mß, cßnh cây cßm đßy xe. Binh lính đßi mũ lßp lá theo kißu mũ thußc đßa, quân phßc xanh và đi dép HCM chß tßo bßng võ xe hßi, võ trang bßng tißu liên AK-47 cßa Trung qußc, nhßy ra khßi xe tăng, chßy vào Dinh.

Trên bao lßn, cß cßa chính phß cách mßng lâm thßi đßc kéo lên. Saigon bß chißm và không cháy. Chß thißu chút nßa thôi.

Phó tướng trưởng Nguyễn Văn Huyền, trưởng tướng Vũ Văn Mẫu và tướng Minh là những diễn viên và cũng là những nhân chứng của những giờ phút của Sài Gòn. Họ kể cho tôi nghe những giờ phút ấy.

Và số phận của Sài Gòn đã được quyết định trong vài phút của ngày 30 tháng Tư, trong khoảng từ 10 giờ 30 đến 11 giờ sáng....

Không còn chút hy vọng nào để tướng thuyết phục. Họ nhìn nhau ngơ ngác để tướng phá và những diễn viên đầu tiên của công sự đã vào Sài Gòn. Những kẻ không phải đầu có những kẻ kháng chiến, những diễn viên đầu tú bám lấy lãnh thổ.

Gìn Lãng Cha Cờ, các chiến sĩ Dù đã đánh trận chốt. Họ chiến đấu từ 11 giờ rưỡi, cho tới khi các công nhân huy động của họ từ cuộc gặp gỡ đầu tiên của những người lính hoa lan Địch tướng Văn Minh trở về thuyết phục họ từ bỏ cuộc chiến. Họ đã dùng bazooka làm nổ tung 5 xe tăng Nga T-54 trong 54 trận. Một chiến sĩ nổ tung cùng với diễn viên trong xe....

Ngày 1/5/1975

Cô gái người ngoại quốc nhìn mặt tòa nhà của bệnh viện Grall. Kể bên cô là một chiếc vali còn mới bằng plastic và một chiếc giầy mây mà ta thấy người lính quen dùng. Cô ta mặc áo dài màu đen kiểu của người lính lính tướng tóc của cô màu hung và nước da trắng: một cô gái lính lính lại Pháp.

Cô ta bao nhiêu tuổi? 18? 20? Làn sáng tươi trẻ ghê gớm đã cuốn cô ta đi, những cô ta vẫn còn giữ mình nguyên vẹn từ khi rời nhà tướng dùng làm nơi trú ẩn này, nhà tướng có treo mặt lá cờ Pháp.

Tôi phải diễn tả nhìn thấy được những giọt nước mắt trên má cô ta. Trong khi đám người lính nhìn bên cô nhìn ào như đàn ong và tôi quanh những gói đồ đạc ngang, cô gái im lặng. Những người đi ra ngoài của những người lính nhìn. Người lính ta vỗ a cho họ biệt rời những người lính và nhà.

Saigon không b̄c cháy. Saigon ch̄ đ̄i ch̄ th̄i.... Cô gái ỹ là k̄t qū c̄a m̄t m̄i tình gī a m̄t nḡ i Pháp và m̄t thī u n̄ nḡ i Rhadé. Nḡ i cha đã tr̄ v̄ Pháp. Cô làm viêc t̄i m̄t phòng thí nghī m c̄a m̄t y vī n M̄ vùng cao nguyên. Nḡ i ta đã di t̄n cô ta cùng v̄i s̄ nhân viên c̄a nhà th̄ ng và h̄a s̄ đ̄i cô đi M̄. T̄ M̄, cô s̄ tìm đ̄ c̄ cách t̄i Pháp và s̄ tìm đ̄ c̄ Chalons-sur-Marne là n̄ i c̄a nḡ i cha. Nh̄ ng nḡ i M̄ đã ra đi m̄t cách h̄n lōn. H̄ đã b̄ r̄i cô ta. Cô đã ch̄ y t̄i b̄ nh vī n Grall vì cô nghe nói đó là n̄ i trú n̄ c̄a nh̄ ng nḡ i có qū c t̄ ch Pháp. Cô gái t̄ ng mình là nḡ i Pháp.

Có hai xác ch̄ t n̄ m bên nhau trong nhà th̄ ng Grall. Đó là hai viên t̄ ng nam VN, t̄ t̄ b̄ ng thū c Nivaquine: t̄ ng Ph̄ m Văn Phú, t̄ l̄ nh vùng cao nguyên, và t̄ ng Nguȳ n Khoa Nam t̄ l̄ nh vùng 4 và quân khu 4....

Tôi v̄n không tin là Saigon v̄a m̄i r̄i vào tay nh̄ ng nḡ i c̄ng s̄n. Đó ch̄ là m̄t c̄n ác m̄ng. Ngày mai tôi s̄ t̄ nh đ̄ y và nó ch̄ ng có gì x̄ y ra h̄t.

6 gī sáng tôi gī t mình th̄ c gī c vì nh̄ ng tī ng hú trong loa phóng thanh truȳ n đi m̄t th̄ nh̄ c quân hành, xen k̄ là nh̄ ng kh̄ u hī u...

M̄i t̄ báo đ̄u b̄ đ̄ng c̄a, k̄ c̄ t̄ Courier D'Extrême-Orient c̄a nḡ i Pháp. Ch̄ có m̄t t̄ Saigon Gī i Phóng in ch̄ đ̄ và hình HCM chī m h̄t n̄ a trang nh̄ t.

Tôi t̄i nhà MinhC̄. Ông ta ch̄ a đ̄ c̄ v̄ nhà. Nḡ i tài x̄ c̄a ông cho bī t đã nh̄ n đ̄ c̄ tin c̄a bà Minh, nói r̄ ng ông ta đ̄ c̄ đ̄i x̄ t̄ t̄ và ch̄ c s̄ đ̄ c̄ v̄ s̄ m.

Ngày 3/5/1975

Chúng tôi t̄i H̄ Nai, chī n lū c̄a nḡ i Công giáo ch̄ ng C̄ng di c̄. M̄t gác chuông nhà th̄ ch̄ u h̄ h̄i n̄ ng vì đ̄ n đ̄i bác. V̄ y là đã có giao tranh ở đây. Tôi nḡ ng xe và xin ḡ p Cha s̄. M̄t nḡ i đàn bà ch̄ ng 40 tū i đ̄ ngh̄ h̄ ng đ̄ n chúng tôi t̄i ḡ p Cha s̄. Tôi h̄i bà ta: “Th̄ a bà, tình hình ra sao?”

Bà ta cúi đầu: “Con trai tôi và 17 người bạn của nó vẫn xa bạn. Tôi mới đi chôn chúng nó xong.”

“Câu chuyện xảy ra như thế nào?”

“Chúng nó là tù và chúng nó đánh đập cùng. Chúng nó đứng trên gác chuông bạn xuống. Thế là rồi chúng nó bạn bạn chết hết.”

Cha sống yên lặng trên chiếc ghế gỗ, hai tay đặt trong chiếc áo dòn. Phòng rất rộng, chiếc đèn cù dùng làm nơi họp hàng ngày. Cha sống chung 60 tuổi. Cha từ Phát Diệm đi cùng các con chiến. Khi tôi hỏi Cha thì Cha bảo người thông ngôn rằng Cha không biết tiếng Pháp. Một góc phòng có một người cầm súng ngồi. Chắc hẳn không phải là lính chính quy vì hắn mặc bộ đồ bà ba đen.

“Thưa Cha, tôi sẽ tiếp chuyện?”

“Phải.”

Tôi nhìn mặt anh: “Thưa Cha, tôi vì tình hình?”

“Phải.”

“Có thể phỏng vấn Cha trước các máy thu hình?”

“Không, không được.”

Vĩnh biệt Sài Gòn

Tác Giả: Jean Lartéguy

Chúa Nhật, 03 Tháng 4 Năm 2011 12:14

Không hiểu vì sao lúc lấy tên lính gác đi ra ngoài xem có chuyện gì không. Lúc lấy thì Cha sẽ nói với tôi bằng tiếng Pháp rất giỏi.

“Tình thế của chúng tôi rất ngặt nghèo. Tai họa đã giáng xuống đầu chúng tôi. Xin hãy nói với các bạn đồng nghiệp ở Pháp của chúng tôi để họ cứu nguy cho chúng tôi. Chúng tôi cần có những lời cứu nguy này. Xin vĩnh biệt.”

Ngày 15/5/1975

Có diên binh kể niềm sinh nhật HCM. Dữ trừ có ba ngày liên hoan mừng chiến thắng. Bị hiểu diên các khí giới và tân của Nga. Lữ này có thêm vài đơn vị mới đến của bạn bè. Một phần trong số đó là người Nam, những người này không bao giờ quá 30 phút. Rất cuộc tôi tìm thấy cái huy hiệu của MTGP trên khán đài danh dự. Bác Thọ, bác Phát và bà Bình “thân mật” những người quan trọng tại Paris, những người đây họ đã tốt nghiệp hàng tháng 11..... Rồi tôi và đàn áp các ký giới quốc gia nhà hàng Continental. Vô tuyến viễn thông và những liên lạc với nước ngoài đều bị cắt đứt. Những người phim và những cuốn phim nằm chơ và chết đứng đó, vô dụng... sau khi đã cảm chúng tôi đi ra ngoài Saigon, kể từ sáng nay, người ta lại cảm chúng tôi chỉ chụp hình nữa. Hai chuyên viên thu hình của Nhật bắt cùng tay giới đi vì họ quay phim cảnh những người Catinat. Các ký giới của các nước “anh em” như Nga, Hung Gia Lợi, Đông Đức, Ba Lan và các phái viên của AFP tại Hà Nội đều có giới đi để chụp những kiêu và diên hành chiến thắng....

Ngày 29/5/1975

Vĩnh biệt Saigon.

Tôi tại Saigon từ đầu tiên vào năm 1950. Tôi đã yêu đời Saigon và đã ghét thành phố này hai mươi lăm năm. Đó là một cô gái làng chài tôi yêu, tham lam, khá khoái cảm, khá đàng gia và khá những những người thắm ngát, nghe theo người này ngã theo người kia, những người không bán mình cho ai. Một thành phố tự do, và bây giờ không còn được tự do nữa.

Màn đêm đã buông xuống thành phố này, và buông xuống quãng đời 25 năm lính, ký giới và nhà văn của tôi.

Vĩnh bi ̣t Sài Gòn

Tác Giả: Jean Lartéguy

Chúa Nhật, 03 Tháng 4 Năm 2011 12:14

Tôi đã bay trên thành ph ̣ y ̣ n ch ̣t, trong chuy ̣n bay Aeroflot c ̣ a c ̣ ng s ̣ n đ ̣ t ̣ i V ̣ n
T ̣ ng....

Saigon ̣ i vĩnh bi ̣t